

Ўзбекистон

ЎЗБЕКISTON
ADABIYOTI VA SANATI

1999 йил

АДАБИЁТИ ВА САЎБАТИ

ҲАФТАЛИК ГАЗЕТА

1956 йил 4 январдан нашр этила бошлаган

8 январ, №2 (3489)

ҚОНУН УСТУВОРЛИГИ... У БИЗГА БОҒЛИҚМИ?

Саволни атайин шундай қўядик. Негаки, кулгича «Бизда яхши қонунлар қўлаб қабул қилинмоқда, ammo уларнинг ишлаши сусти» деган мулоҳазаларга дуч келишимиз. Лекин, нега шундай бўлаётгани, қонун талабларини амалда риоя қилинмаётгани сабаблари ҳақида уйлаб қурмаймиз. Шундай мулоҳазаларни билдирётган суҳбатдошимизга «Сиз қайси қонунни, унинг қайси моддаларини қўзда тутасиз, фалон қонунимизнинг фалон моддасида мана бундоқ деб ёзиб қўйилган-ку», десангиз, у фикрини давом эттира олмайди. Нарг бора «Э, кўпи ишламайди» дейди-қўяди.

Қонунлар ва уларнинг инсон фаолиятидаги, жамият ҳаётидаги ўрнини урганган эски-янги файласуфларнинг фикрича, «қонун» деб аталувчи жамият ҳуқуқий ҳужжатлар, энг аввало инсон учун, унинг роҳат-фароғати, яхши яшashi, ишлаши, дам олиши, ўзини намоён этиши, ҳимоялаши, меҳнати самараларини баҳраманд бўлиши ва яна бошқа шу қабил ҳуқуқларнинг амалда таъминлаш талабига қўйилган. Демакки, улар мулкчиларга уш инсонлар — сиз ва биз ўзимиз учун ўзимиз иштиро этган қонунларни яхши билишимиз, унинг талабларини яхши улаштиришимиз зарур.

Ҳар давлатларида одамлар қонунларни муттасил кузатиб боришади. Масалан, Америка Қўшма Штатларида булган киши билиши мумкин: бу ерда федерал қонунлардан ташқари

хар бир штатнинг ўз қонунлари мавжуд. Бинобарин, Texas штатидан Алабамага ва Иллинойга йўл олган йўловчи биринчи навбатда боражак штат қонунчилигида нима узрадишлар юз бериши — шунга қарабди. У ҳоҳ оддий хайдовчи ва талаба бўлсин, ҳоҳ курувчи ёки бирор бир фирманинг вакили бўлсин, бундай енгил юзлашларнинг умри ўтиб бхти. Қонун устуворлиги кимга боғлиқ — сизга, менга, ҳаммамизга. Ҳаво соғув кетса, бирор айтмаса ҳам, иссиқ кийимларимизни кийиб, ўзимизни изғириндан ҳимоя қилишимиз керак, қонунларимизни ҳам бирор айтганини кутиб ўтирмасдан ўқиб-ўрганишимиз ва, албатта, уларга риоя қилишимиз зарур.

Сунгги сессияда қабул қилинган «Реклама турғисидаги қонун оммавий ахборот воситалари фаолиятида мўҳим аҳамият касб этиши шубҳасиз. Қонун иккинчи ўқида, жиҳдий муҳокама, баҳс-мунозаралардан кейин қабул қилинди. Реклама бизнинг ҳаётимизга шиддат билан кириб келатган янги бир ҳолатдир. Уни четлаб ўтиб бўлмайди. Хар бир нашр ўз фаолиятида реклама имкониятларидан фойдаланади. Сунгги йилларнинг илҳ тажрибалари шуни кўрсатаётгани, ундан оқилона фойдаланиш яхши натижаларга олиб келади. Аммо, ҳамма соҳада бўлганидек, рекламага ружу қўйишда ҳам меъёр бўлиши керак. Янги қонун бундай ҳолларга барҳам бериши, ижодчиликнинг янги адабий-бадий насларнинг тижорат-реклама наслари билан аралашиб кетишининг олдини олади, деган умиддамиз.

Мулҳоҳаза

турхалтасида қонунлар, уларнинг янги тахрирлари, тўзатишлар акс этган бир неча тўғламлар бўлади. Шунинг учун ҳам ҳар қаерда қўлаб қўлабди, қонунни билганидан кейин, ҳақлигини исботлаб кетаверади.

Бизда ҳали бундай эмас. Ушбу сатрларни ёзганда мен, ўқибтангиз — ўзимизга ўзимизнинг савол берайликки — масалан, Олий Мажлисида қабул қилинган ўй-хош турғисидаги еки Солиқ ҳақидаги қонунларимизни, уларга киритилган қўшимчаларни биламизми? Олий Мажлисининг сунгги сессиясида амалдаги қонун ҳужжатларига қандай ўзгаришлар киритилди? Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексига, Ўзбекистон Республикасида депутатларнинг мақоми турғисидаги қонунга, Солиқ кодексига киритилган қўшимчаларнинг моҳияти нимадан иборат?

Ишончим комилки, бу саволларга кўпчилик тўла жавоб қайтара олмайди. Сабаби, бизда ҳозирча қонунларни ҳаётин зарурат сифатида ўр

ганниш одат эмас. Тўпла-тузук одамларнинг пешоналари бир жойга бориб текканида айтганидан гаплари шу — «Э шунақа қонун бор экан, фалон жойи фалондақа экан, билмапмиз».

Бундай енгил юзлашларнинг умри ўтиб бхти. Қонун устуворлиги кимга боғлиқ — сизга, менга, ҳаммамизга. Ҳаво соғув кетса, бирор айтмаса ҳам, иссиқ кийимларимизни кийиб, ўзимизни изғириндан ҳимоя қилишимиз керак, қонунларимизни ҳам бирор айтганини кутиб ўтирмасдан ўқиб-ўрганишимиз ва, албатта, уларга риоя қилишимиз зарур.

Мулҳоҳаза

турхалтасида қонунлар, уларнинг янги тахрирлари, тўзатишлар акс этган бир неча тўғламлар бўлади. Шунинг учун ҳам ҳар қаерда қўлаб қўлабди, қонунни билганидан кейин, ҳақлигини исботлаб кетаверади.

Бизда ҳали бундай эмас. Ушбу сатрларни ёзганда мен, ўқибтангиз — ўзимизга ўзимизнинг савол берайликки — масалан, Олий Мажлисида қабул қилинган ўй-хош турғисидаги еки Солиқ ҳақидаги қонунларимизни, уларга киритилган қўшимчаларни биламизми? Олий Мажлисининг сунгги сессиясида амалдаги қонун ҳужжатларига қандай ўзгаришлар киритилди? Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексига, Ўзбекистон Республикасида депутатларнинг мақоми турғисидаги қонунга, Солиқ кодексига киритилган қўшимчаларнинг моҳияти нимадан иборат?

Ишончим комилки, бу саволларга кўпчилик тўла жавоб қайтара олмайди. Сабаби, бизда ҳозирча қонунларни ҳаётин зарурат сифатида ўр

Усмон АЗИМ

«ВАПААН ДЭ...»

Алломиш Барчинининг сочини силаб, эсон-омонлик тилаб, тасалли бериб, сўзларини авайлаб териб турган жойи:

Кўлингга тутганда боламни, Барчиним, ўйлагин оламни. Аждодлар руҳини тавоф қил, Яширма қувончу нолангини.

Оламда кўп эрур ибора, Бир сўз бор — оғриқдан иборат: У — Ватан, Барчиним, у — Ватан! Боламга «Ватан» де илк бора.

Сўзлагин энг юксак тилақдан, Бўтадай бўзлагин юракдан. «Ватан» де, боламнинг қонига Оқиблар кирсин у юракдан.

Ақлинг ҳеч бўлмасин фаромуш, Боламни қил яхши парваршиш. Барчиним, боламга, яна айт, Отаси — Алломиш! Алломиш!

Елдайн, селдайн бул ҳаёт, Сафардан қайтмасам умрбод, Барчиним, аллага қўшиб айт, Элининг отидир кўнғирот.

Ой чиқса бўлади ойдин дё, Лочиндай канотинг, ёйгин, дё, Барчиним, суйганда суйиб айт, Тугилган тупроғинг Бойсин, дё.

Хасдайн чўлларда учиб айт, Замондан замонга кўчиб айт, Боламнинг танига жойлансин, Кучиб айт, кучиб айт, кучиб айт!

Бойликка бўлма дё харидор, Бойликдан баландда эл-юрт бор. Айт, ёвни қақшатган эл бўлсин, Айт, бўлсин юртга хизматкор.

Барчиним, фарзандим шер бўлсин, Юртинга суякчи эр бўлсин. Ватанини дилига жо айлаб, Бахшилар тилида шеър бўлсин.

Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

Ҳамма нарса руҳиятига уйқаш бўлиши керак. «Маснавий» хонақоҳдан, «Ҳикмат»

Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

Ҳамма нарса руҳиятига уйқаш бўлиши керак. «Маснавий» хонақоҳдан, «Ҳикмат»

Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

Ҳамма нарса руҳиятига уйқаш бўлиши керак. «Маснавий» хонақоҳдан, «Ҳикмат»

Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

Ҳамма нарса руҳиятига уйқаш бўлиши керак. «Маснавий» хонақоҳдан, «Ҳикмат»

Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

Ҳамма нарса руҳиятига уйқаш бўлиши керак. «Маснавий» хонақоҳдан, «Ҳикмат»

Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

Ҳамма нарса руҳиятига уйқаш бўлиши керак. «Маснавий» хонақоҳдан, «Ҳикмат»

Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

Ҳамма нарса руҳиятига уйқаш бўлиши керак. «Маснавий» хонақоҳдан, «Ҳикмат»

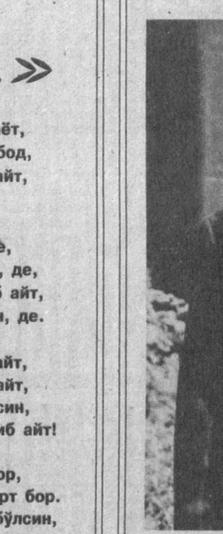
Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

Ҳамма нарса руҳиятига уйқаш бўлиши керак. «Маснавий» хонақоҳдан, «Ҳикмат»

Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

Элмурод ИСЛОМОВ: Доира куйга усул беради...

5-бет

шадди. Лекин дунёни ижодкорлик кутқаради, ижод маҳсули бўлиши гузазлик кутқаради. Дунё ижод маҳсули эди, у улғур ижод намунаси эди, бу ижодийлик бизгача давом этди, биздан сунг ҳам давом этмоги ва миллатимизнинг хар бир фуқароси қалбини эгалламоғи шарт. Янги йилда мен ана шу ижодий қувват хар бир қалбда уйғонишини истаيمان. Ижод қилаётган, бутунини, эртасини ижод намунасига айлантирган халқни эса энгиб бўлмайди.

Асқар МАҲКАМ:

«МАСНАВИЙ»ДАН КЕЙИН...

Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

Ҳамма нарса руҳиятига уйқаш бўлиши керак. «Маснавий» хонақоҳдан, «Ҳикмат»

Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

Ҳамма нарса руҳиятига уйқаш бўлиши керак. «Маснавий» хонақоҳдан, «Ҳикмат»

Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

Ҳамма нарса руҳиятига уйқаш бўлиши керак. «Маснавий» хонақоҳдан, «Ҳикмат»

Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

Элмурод ИСЛОМОВ: Доира куйга усул беради...

5-бет

шадди. Лекин дунёни ижодкорлик кутқаради, ижод маҳсули бўлиши гузазлик кутқаради. Дунё ижод маҳсули эди, у улғур ижод намунаси эди, бу ижодийлик бизгача давом этди, биздан сунг ҳам давом этмоги ва миллатимизнинг хар бир фуқароси қалбини эгалламоғи шарт. Янги йилда мен ана шу ижодий қувват хар бир қалбда уйғонишини истаيمان. Ижод қилаётган, бутунини, эртасини ижод намунасига айлантирган халқни эса энгиб бўлмайди.

Асқар МАҲКАМ:

«МАСНАВИЙ»ДАН КЕЙИН...

Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

Ҳамма нарса руҳиятига уйқаш бўлиши керак. «Маснавий» хонақоҳдан, «Ҳикмат»

Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

Ҳамма нарса руҳиятига уйқаш бўлиши керак. «Маснавий» хонақоҳдан, «Ҳикмат»

Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

Ҳамма нарса руҳиятига уйқаш бўлиши керак. «Маснавий» хонақоҳдан, «Ҳикмат»

Утган йилнинг ниҳоясида дусларим «Ҳақ» сайлангани чопдан чиқариб, тақдим этишди. Бу воқеа муносабати билан утган йилнинг биринчи даврида ҳам ижодий режа ҳақида гапирришга тўғри келди. Қўлаб миздан баҳоли кузат келадиган иш — ёзув-қизув экан, демак бедовни нуқийвераск бўлади...

Икки йилдан ошди Мавлоно Жалолидин Румийнинг «Маснавий» китобларининг таржима ва шарҳи билан машғулман. «Қанон тугайди» дейишдан баъзан. «Киематда» дейман журтага. Биригина Тоҳир Мавлавийнинг олтинчи жилд шарҳи бўлса...

АЁЛ ЮЗИДАГИ ТАБАССУМ

Аёл — гузазлик, Аёл — нафосат, Аёл — муҳаббат тимсолидир.

Бугунги замонавий аёлларга эътибор билан қаранганда, улар — тadbиркор, улар — ишбилармон, катта-катта корхона раҳбарлари. Юриш-туришлари ҳам, кийинишлари ҳам ҳавас қилгудек.

Узбек аёллари хар қанча тadbиркор, мансабдор бўлишмасин, албатта, узбекона лутфи ҳаё, ифрат уларнинг юз-қўлида, юриш-туришида акс этиб туради.

Биз бугун узбек аёлига эркакларимизнинг муносабати ҳақида уйлаб қолдик. Тарихдан маълумки, Шарқ давлатларида, хусусан, Туркистонда аёлларга бўлган муносабат бошқа мамлакатлардан кескин фарқ қилган.

Бизда аёл билим олишда, ишда, ҳаётда эркак билан тенг ҳуқуқлидир. Аммо унутмайликки, узбек аёли асосан эркаклар панохида (отаси, акаси, ука-

си, умр йўлдоши) бўлмоғи шартдир.

Хар қандай узбек аёли эркакнинг меҳру муҳаббатига, шафқатига, эътибору эътиромига доимо муҳтождир.

Хавфда ҳам, ишда ҳам, муомалада ҳам узбек аёли эркакка нисбатан ҳаёлироқ, оғирроқ, мулойимроқ бўлиши, отасига — фарзанд, акасига — сингил, укасига — опа, умр йўлдошига — севишли ёр мақомида ёндошмоғи керак.

Бу фазилатлар, албатта, ҳаётин қонунларимиздир, ҳадисларимизнинг бир қўриғишдир.

Аёл — гузазлик, Аёл — нафосат, Аёл — муҳаббат рамзи экан, муҳаббат онамиз, эркаклар, онамизнинг, Сингилнингизни, Онамизнингизни, Сингилнингизни, Ахли аёлинингизни кунглини кутарувчи сўз толинг! Нафис қалбларда бул толинг. Хар қандай ноҳуш шомоллардан, тўхтаб маломатлардан ҳимоя қилинг!

Эркак унинг устуни бўлса, аёл унинг чирғоғидир деб доғимизлар бекорга айтишмаган.

Аёлининг юзиде табассуми бор ўй чароғон, аёллари хотиржам ва хурсанд бўлган мамлакат обод бўлган, иншооллоҳ!

Раъно ЯРАШЕВА, Ҳамза номидаги ўзбек давлат академик драма театри актрисаси

Шахсий мулоҳаза

Янглик табиятида шу...

ди. Бири олов булиб инсон...

каби ҳаёт оқимида сузиб...

воз кечолмайди — энди у...

Кадрлар тайёрлаш миллий...

Яқинда ҳокимликларда ишлаётган...

таҳассис булиб етишсаю, аммо...

ўрганиб келинмоқда.

БҲУҶО

тарихий воқеага айримлар...

ОЛАҚАЗМ?

мас, йўқотилган туйга ачинади...

СИАГАТ ШУНОСЛАР ТАЙЁРЛАШ ЗАМОН

орёларида сиагат шунослик...

ЯНГИЛИКДА ИСЁН, АНЪАНАДА МУТЕЛИК БОР

сонни унутувчанликнинг даражаси...

лэнлаб бутпарастларнинг бирига...

ТИББИЙ САВНАТ МУАММОЛАРИ

Мамлакатимиз аҳолиси соғлигини...

нвдан утиб кетаётгани дегани...

Кишлоқдаги Омондараосидан...

кирган бўлиб, уларнинг қанчали...

Сиз ҳеч қачон оқимга қарши...

МАХАЛЛАДА ДУВ-ДУВ ГАП БУЛГАН АНЪАНА

Соғлиқни сақлаш тизимини...

Кашшоқ ТАБОБАТИ КАЙ АҲВОЛДА?

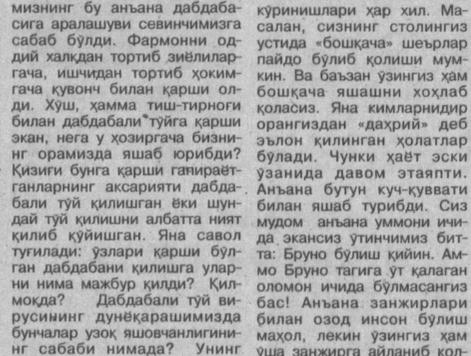
Жом қишлоғида кичик бўлса...

Шуни тан олиб ўтиш керакки...

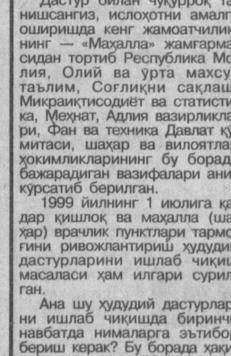
ЯХУДОЛАР ЙЎҚИ ОРАМИЗДА!

Талабаларимизнинг дастлабки...

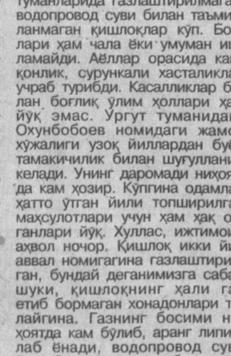
Кор маликаси...

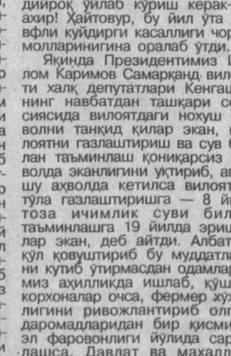
Кор маликаси...

Кор маликаси...

Кор маликаси...

Кор маликаси...

ИНСОН УНУТУВЧАНЛИКНИНГ ЧЕГАРАСИ БОРМИ?

Янглик бир маромдаги ҳаёт...

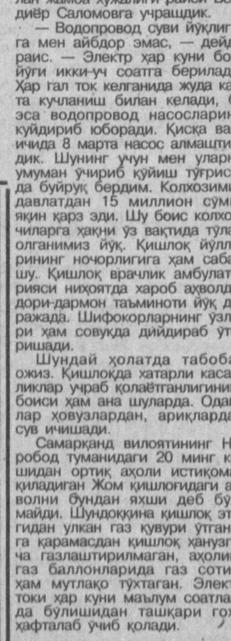
Кор маликаси...

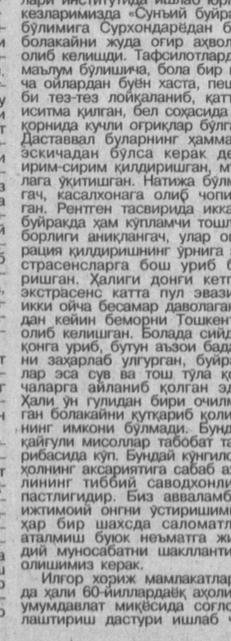
Кор маликаси...

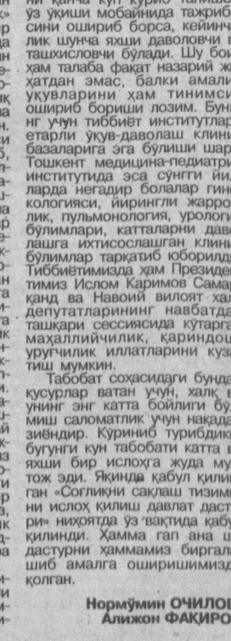
Кор маликаси...

Кор маликаси...

Кор маликаси...

Украинув

Баъзи баъзида «доира чалиш созлар ичида энг осон бўлса керак» деган гап қилоққа чабниб қолади. Эҳтимол, шундайлар. Эҳтимол, доира баъзилар уйлағандек бушчаки жўн чалиниб кетаверадиган мусика асбоби эмасдир. «Чумчуқ сўйса» деганларидек, бу каби саволларга доиранинг ўзидан бўлак одам мушкул жавоб бериши мумкин. Шу мақсадда биз машҳур ака-ука Исмоловларнинг бири — Элмурод Исмолов билан суҳбатлашдик. Дастлабки саволимиз шубҳасиз, миллий мусика санъатимизда доиранинг ўрни хусусида бўлди.

Олдидан шун айтиб қўяйлик, — деди кўлиб Элмурод, — доира ҳақида айтганидан фидоимиз узим доирачи бўлганим учун эмас. Устозларнинг тажрибалари, мусикашуносларнинг ҳулосалари ва албатта шахсий кузатишларим шундай ҳулосага келишимга сабаб бўлди. Доира созлар ичида энг қийини ва асосийси, бошловчиси бўлиб, узбек мусикаси бу асбобсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Аввало, бир нарсга эътибор беринг, 2-2,5 килограмм нарса ни кутариб туришинг ўзи бўлмайди. Қолаверса, доира кўйга усул беради. Оҳанг бўлгани билан усул бўлмасан, рақс тўшиш қийин. Доирани сезгир, ҳар бир товушни нозик хис қилганидан бўлиши керак. Лекин ансамблда доиранинг бир ўзи ҳеч нарса ни ҳал қила олмайдди. Ҳамма гап атрофдаги бошқа созадларга боғлиқ. Афсуски, ҳамма созадлар ҳам мўҳир бўлавермайдилар. Шу жумладан, доирачилар ҳам. — Ҳўп, доира усул берди турар экан, демак доирачи кўй давомида бир хилликни сақлаши, кўшимча зарблардан ўзини тийиши керак экан-да? — Бундай ҳолат асосан рақс учун талаб этилади. Чўки доирачи бирор кў-

шимча зарбга, импровизацияга йўл қўйса, раққоса усулдан чиқиб кетади. Қўшиқ ёки кўй чалаётганда эса бемалол кўшимча усул ва ҳаракатларга эрк бериши мумкин. Шуниси борки, кўшиқчи бир маромада ушлаб туриш доирачига боғлиқ. Агар доира салгина оғиб кетса, кўйнинг ҳам, кўшиқнинг ҳам бузилишига қабаб бўлади.

тўйга уч-туртта санъаткорни ҳужажурсинга, тақлиф қилиш урфи бўлиб қолди. Бу эса ҳаммиша доиранинг энигина юради. — Сиз нима дейсиз? Созанинг машҳур бўлиб кетишида у бирга юради-ҳонанданинг ҳам роли борми? Эки ақсинча... — Албатта, ҳиссаси бор. Бирок шун айтиш керак,

биз 17-18 ёшлигимизда 30-40 ёшлилар 50-60 ёшли кекса санъаткорларни ҳурмат қилиб, иззатини урнига қўйганини ҳам, уларга нисбатан турли «шайтонлик»ларини ҳам қўрганми. Таваба, ҳозир уша қўлган «шайтонлик»ларини 30 ёшдагилар худди уларидагидек қайтаравганини ҳам қўрагимиз. Шунинг учун дуода гап куп. Дуо олиш керак.

— Бир неча йилдан буйён республика ўқувчилар саройида ансамбл раҳбари сифатида фаолият кўрсатиб келясиз. Сизларнинг турли тантаналар, байрамлардаги чиқишларингизни кузатиб, оданинг хаваси келди... — Ҳа, бу даргоҳда 1981 йилдан буйён ишламан. Шу утган давр мобайнида қандайдан-қанда санъат шайдо-ларига доира сирларидан сабоқ бердим. Ансамблда 70-80 та бола бор. Кези келганда айтиб утай: ансамблингиз устозимиз Тўйчи Исмолов номиди. Албатта, шу ўқувчилар орасидан чиқса, 8-10 та санъат бўлидан кетадигани чиқди. Лекин, муҳими, бу эмас. Муҳими, санъатга ошно бўлган оданинг кўнглида ёмонлик бўлмайди. Санъат қаҳри қаттиқ одамни ҳам юмшатиб юборади. Шогирдларимнинг кўллари бошқа соҳаларда ишлаб кетишган. Мен эслолмасам ҳам турли жойларда учраганимизда саломлашиб утишамиз. Ҳали бирортаси ҳақида ёмон гап эшитганим йўқ.

ДОИРА — СОЗЛАРНИНГ БОИЛОВЧИСИ

◆ Доира — созларни дирижёр. ◆ Оҳанги усул ушлаб туради. ◆ Микрофон доиранинг даъвоси қилади. ◆ Санъатнинг алоҳиди катта санъаткорлардан ўрнатилиши. ◆ Келажак — илми авлодики.

— Ҳар бир даврнинг машҳур доирачилари бўлган. Айтилик, уста Олим Комилов, Тўйчи Исмолов, Қажрамон Дадаев, Одил Камолхўжаев... яна тилга олинмаганлар қанча. Лекин, назаримизда, бугун ана шу машҳурлик қатори қуйидагилар ҳам бор. Биз 17-18 ёшлигимиздан қарнай-сурнайчилар олдига тушиб юрганми. Кунимиз борича каттиқ чалиб, маҳоратни ошириб борганимиз. Битта таъриб 5-6 соатлаб доирани кўнглига қўйибдик. Ҳозир-чи? Ҳозир қўшиқ айтишда катнашадиган созлар қўйибди кетди. Илгари микрофон ҳофизга мослашган бўлиб, доирачи ўзини қўриқиб олишга эрга эди. Бугун овоз кучайтирич қабиллар оғиб кетди, доира экан, кўшиқчинини ҳам бек қилади. Оҳинг, бундай шароитда доирачи даъвоси бўлиб қолади: зарб йўқ, куч ишлатмайди, демакки, қувватсиз. Турғи, ҳозирги кунда ҳам умидли ёшлар кўзга ташланиб қоляпти. Лекин, эҳтиборимиз, улар дарҳол кўшиқчининг ёнига тушиб кетишяпти. Биласиз, битта

СУРАТДА: Э. Исмолов шогирди, пойтахтимиздаги 22-мактаб ўқувчиси Элмурод Шоҳимов билан машқ пайтида.

таникли кўшиқчи ёмон созани билан ўйнайди. Ҳар нима бўлганда ҳам, яхши санъаткорларнинг бирга юриши бахт. Узаро ҳамкорликда улар машҳурлик даражасини бирдек ушлаб турадилар. Катта ҳофизлар билан шунчаки хонандлар уртасида катта фарқ бор. Ҳофизлардан кўп нарсга ўргана бўлади. Санъатнинг алоҳидиси катта санъаткорлардан ўрнатилиши. Бояги айтганимиз, бир кўшиқнинг ярмига етмай иккинчиси бошлаб юборадиган хонандлар эса репертури қашшоқлигидан, турта-бешта ашула билан олиб, тўйга боришга одатланганидан шундай қилади. Бу санъатга ҳам, тингловчига ҳам ҳурматсизлик, деб ўйлайман.

Кўп тўйларда бўлгансиз, ҳозир ҳам борасиз. Мен бир нарсга аҳайрон қолман. Тўйга келган хонандлар даражаси нима талаб тўша, айтганда кўшиқчиларни охирига етказмай, ўша талабни бажариб кетаверадилар. Бу нима? Кўшиқча хурматсизликми ё ўзинча тингловчи эътиборини қозонишига интилишми? Умуман, шундай ҳолатларга қандай қарайсиз?

— Агар эътибор берган бўлсангиз, таникли, ўзини билган санъаткорларга бундай талаблар кўп тўшмайди. Чўки улар даврга қараб, об-ҳавонини билиб турадилар. Аввал бир кўшиқни тўгатиб, кейин бошқасини айтдилар. Бояги айтганимиз, бир кўшиқнинг ярмига етмай иккинчиси бошлаб юборадиган хонандлар эса репертури қашшоқлигидан, турта-бешта ашула билан олиб, тўйга боришга одатланганидан шундай қилади. Бу санъатга ҳам, тингловчига ҳам ҳурматсизлик, деб ўйлайман.

Эркин Усмонов АРМОНЛАР АФРИҚАТИ ПУР...

Янгиликларимиз, Отам ҳақида матбуотда бор-йўқи икки марта баъзи ёзишди. У ҳам бўлса, ана шу севимли «Адабиёт ва санъат» ҳафталигимизда таъваллудларининг 60 йиллигига бағишланган календарининг мақола ва... Узбекистон Маданият ишлари вазирлиги ҳақида «Адабиёт ва санъат» театри арбоблари уюшмасининг отамнинг вафот этгани ҳақида «таъзиянома»си. Вассало!

Шу ҳақида уйласам, ҳар сафар алланечук бўлиб кетаман. «Ахир у киши XIX асрда яшаб ўтмагандилар-ку» дейман ўз-ўзимга. Қарийб, йилгирма йил давомида Тўйчи Исмолов Радиосида ишлаб туриб (лоқал, қизиқчилик учун) нега ўқу қўйибди қўйибди, баъзиларини магнит лентасига ёзиб қўйибди, асосан афсоналар билан. Ҳа, ҳолда биз фарзандлар Оталар омонат эканлигини, ҳамма нарсани юз-қолганидан кейингина азиз бўлаётганини кўнрақ тўшуниб етганимиз шекли.

Энди орадан кўп йиллар ўтиб уйлаб қарасам, отам бошқа нарсаларга нисбатан театрга кўнрақ фидоилик билан эканлиги асосида баъзи хатт-дам олиш кўнралиги бир йилда бир марта бўлади-ҳан маҳабат талтиллари ҳам театрга ўтиб кетарди. Шунга мен нега ёзувларни ёзишга маъносиз бўлди? Ешунчаки қотиришди, Биз отамни эл-юрта маълум қилиш қўйиб қўйибди? Йўқ, у киши охиригизга мўҳтоқ эмасдир. Французлар билан ўртайдир юракларини. Балки, ушбу ёзувларнинг қозғога тушиб ушбу ҳам айна ана шу армон, анжирок, уша хотира-ларига бағишлар армонлар сабаб бўлганда?

Шу кунларда 80 ўша тўлардилар. Баъзан, отамнинг шўндоқ ҳам санъат қилган яхши кўллари ва шайтонларидан бизронининг вафоти ҳақида эшитсам гангиб-қаловлиб қолман. Назаримизда, улар ўзларидан кўп бўлишига деб таъажубланган эдим. Назаримизда отам борган сари мендан озоқлашиб бораётгандай туюладилар.

Умуман, олтинчи йилларнинг боши. Отам уша кезлари республика Ўш томоша кўллари театрида хизмат қилардилар. Ушундан санъаткорларга қўйибди, асосан, театрига, отамнинг устозлари, дастури, саҳнадошлари эди. Мен Сайфи қори Олимов ва Афандиқон Исмоилнинг Амин Тўйчи ва Карим Хокелдиев, Воҳид Қодиров ва Бадал Нурмухамедов, Манзура Хамидова ва Муҳаббат Йўлдошева, Эшиқ Нурмухамедов, Умар Қодиров, Абдулқодир Қодиров ва Оқдод Тоқировнинг санъаткорларини кўриб қолдим.

Ушундан олтинчи йилларнинг боши. Отам уша кезлари республика Ўш томоша кўллари театрида хизмат қилардилар. Ушундан санъаткорларга қўйибди, асосан, театрига, отамнинг устозлари, дастури, саҳнадошлари эди. Мен Сайфи қори Олимов ва Афандиқон Исмоилнинг Амин Тўйчи ва Карим Хокелдиев, Воҳид Қодиров ва Бадал Нурмухамедов, Манзура Хамидова ва Муҳаббат Йўлдошева, Эшиқ Нурмухамедов, Умар Қодиров, Абдулқодир Қодиров ва Оқдод Тоқировнинг санъаткорларини кўриб қолдим.

«Эқнома»

«Эқнома»

Янги йил — бу ятган умр сарҳисоби, янги иждоий режалар, янги қадарлар ҳамдир. Кўп йиллик аъёнанимизга кўра, йил бошида биз иждоий жамоалар раҳбарлари, ёзувчилар, бастакорлар, расмоллар, маданиятимиз мутасаддиларини иждоий суҳбатга қарайлик. Бугунги суҳбатдошимиз — Узбекистон телевидениесини бош директорининг биринчи ўринбосари Тўйчи МИРЗО.

— Телевидение Янги йил оқшомида бизни анча ҳушуд этди. Кўрсатувлар хилма-хиллиги, ўзига хослиги, эркинлиги билан ажралиб турди. Бундай иждоий изланиш бундан буйён ҳам давом этадими?

— Албатта. Биласизми, телевидениега бўлган талаб ва эътибор кўнрақ бўлиб кетди. Янги йил ахборот асри бўлиши ҳақида ҳозир кўп гапирилмоқда. Телевидение — энг аввало ахборот манбаидир. Бунинг устига «истемолчилар» ўзларига зарур ва керакли бўлган ахборотларни ўз вақтида олиниши талаб қилишмоқда. Биз айна шу ҳолатдан келиб чиқиб, «экинди экраннинг одамлар дунёсидан шакллантиришдаги ролини оширишга, тарбиявий аҳамиятини кучайтиришга кўнрақ эътибор берилмоқда. Кўрсатувлар ва газетачиликни олдидан бўлса, айтиш мумкинки, ҳар бир газетанинг ўз қўлига бўлади. Адабиёт газетасининг муҳими, масалан бошқа бир нашрни ўқимаслиги мумкин. Телевидение билса ҳамма кўради. Турли ёшдаги томошабинлар, турли касб эгаллари. Биз уларнинг ҳамма талабларини, истакларини, эҳтижларини ҳисобга олишимиз керак. Бу оҳанг иш эмас. Шунга қарамай, зиммаимизга оқланган масъулиятдан келиб чиқиб иш режаларимизни, дастурларимизни илчил тақомиллаштириб бориш керак.

— Унинг бошқариб турган иждоий жамоаси фаолиятига қандай баҳо берасиз? — Биринчи дастур асосан

— Телевидение Янги йил оқшомида бизни анча ҳушуд этди. Кўрсатувлар хилма-хиллиги, ўзига хослиги, эркинлиги билан ажралиб турди. Бундай иждоий изланиш бундан буйён ҳам давом этадими?

— Албатта. Биласизми, телевидениега бўлган талаб ва эътибор кўнрақ бўлиб кетди. Янги йил ахборот асри бўлиши ҳақида ҳозир кўп гапирилмоқда. Телевидение — энг аввало ахборот манбаидир. Бунинг устига «истемолчилар» ўзларига зарур ва керакли бўлган ахборотларни ўз вақтида олиниши талаб қилишмоқда. Биз айна шу ҳолатдан келиб чиқиб, «экинди экраннинг одамлар дунёсидан шакллантиришдаги ролини оширишга, тарбиявий аҳамиятини кучайтиришга кўнрақ эътибор берилмоқда. Кўрсатувлар ва газетачиликни олдидан бўлса, айтиш мумкинки, ҳар бир газетанинг ўз қўлига бўлади. Адабиёт газетасининг муҳими, масалан бошқа бир нашрни ўқимаслиги мумкин. Телевидение билса ҳамма кўради. Турли ёшдаги томошабинлар, турли касб эгаллари. Биз уларнинг ҳамма талабларини, истакларини, эҳтижларини ҳисобга олишимиз керак. Бу оҳанг иш эмас. Шунга қарамай, зиммаимизга оқланган масъулиятдан келиб чиқиб иш режаларимизни, дастурларимизни илчил тақомиллаштириб бориш керак.

— Телевидение Янги йил оқшомида бизни анча ҳушуд этди. Кўрсатувлар хилма-хиллиги, ўзига хослиги, эркинлиги билан ажралиб турди. Бундай иждоий изланиш бундан буйён ҳам давом этадими?

— Албатта. Биласизми, телевидениега бўлган талаб ва эътибор кўнрақ бўлиб кетди. Янги йил ахборот асри бўлиши ҳақида ҳозир кўп гапирилмоқда. Телевидение — энг аввало ахборот манбаидир. Бунинг устига «истемолчилар» ўзларига зарур ва керакли бўлган ахборотларни ўз вақтида олиниши талаб қилишмоқда. Биз айна шу ҳолатдан келиб чиқиб, «экинди экраннинг одамлар дунёсидан шакллантиришдаги ролини оширишга, тарбиявий аҳамиятини кучайтиришга кўнрақ эътибор берилмоқда. Кўрсатувлар ва газетачиликни олдидан бўлса, айтиш мумкинки, ҳар бир газетанинг ўз қўлига бўлади. Адабиёт газетасининг муҳими, масалан бошқа бир нашрни ўқимаслиги мумкин. Телевидение билса ҳамма кўради. Турли ёшдаги томошабинлар, турли касб эгаллари. Биз уларнинг ҳамма талабларини, истакларини, эҳтижларини ҳисобга олишимиз керак. Бу оҳанг иш эмас. Шунга қарамай, зиммаимизга оқланган масъулиятдан келиб чиқиб иш режаларимизни, дастурларимизни илчил тақомиллаштириб бориш керак.

ХАЁТНИНГ ЎЗМ ХАКАМ

меросимизга оид бадий ва ҳужжатли телефилмларни ҳам ҳавола этаемиз. Хусусан, «Йом ал-Бухорий», «Бурч», «Адолат манзил», «Муҳаббат нидоси» каби телесериаллар бевосита телевидение ҳамкорлигидега тасмага муҳрланган. — Кечирасиз, дастурни бундан ҳам қизиқарлироқ қилиш мумкинми? — Аввало, бугунги кун учун эл зарур нарсаси бу — ахборот. Иккинчидан, давлатимиз ҳаётига оид зарурий ахборотларнинг эфирга бериш бизнинг бурчимиз. Демократик жаҳонда ахборот ҳалқимиз учун ўта муҳим. Одамлар давлатимизнинг ички ва ташқи ҳаётига оид маълумотларни ўз вақтида ва тўла билиб туришлари керак. Биринчи дастурда кўрсатувларни қўллаб бошқа мамлакатларда ҳам қўрилмоқда. Масалан, Мустақилликнинг 10 йиллиги тантаналари, Йом ал-Бухорий, Аҳмад ал-Фарғоний юбилейлари, бағишланган байрамларнинг жаҳоннинг 56 мамлакатига узатди. Сунъий йўлдош орқали Европадаги муҳлислар Узбекистонни бемалол томоша қилдилар. Бу, албатта,

— Телевидение Янги йил оқшомида бизни анча ҳушуд этди. Кўрсатувлар хилма-хиллиги, ўзига хослиги, эркинлиги билан ажралиб турди. Бундай иждоий изланиш бундан буйён ҳам давом этадими?

— Албатта. Биласизми, телевидениега бўлган талаб ва эътибор кўнрақ бўлиб кетди. Янги йил ахборот асри бўлиши ҳақида ҳозир кўп гапирилмоқда. Телевидение — энг аввало ахборот манбаидир. Бунинг устига «истемолчилар» ўзларига зарур ва керакли бўлган ахборотларни ўз вақтида олиниши талаб қилишмоқда. Биз айна шу ҳолатдан келиб чиқиб, «экинди экраннинг одамлар дунёсидан шакллантиришдаги ролини оширишга, тарбиявий аҳамиятини кучайтиришга кўнрақ эътибор берилмоқда. Кўрсатувлар ва газетачиликни олдидан бўлса, айтиш мумкинки, ҳар бир газетанинг ўз қўлига бўлади. Адабиёт газетасининг муҳими, масалан бошқа бир нашрни ўқимаслиги мумкин. Телевидение билса ҳамма кўради. Турли ёшдаги томошабинлар, турли касб эгаллари. Биз уларнинг ҳамма талабларини, истакларини, эҳтижларини ҳисобга олишимиз керак. Бу оҳанг иш эмас. Шунга қарамай, зиммаимизга оқланган масъулиятдан келиб чиқиб иш режаларимизни, дастурларимизни илчил тақомиллаштириб бориш керак.

— Телевидение Янги йил оқшомида бизни анча ҳушуд этди. Кўрсатувлар хилма-хиллиги, ўзига хослиги, эркинлиги билан ажралиб турди. Бундай иждоий изланиш бундан буйён ҳам давом этадими?

ХАЛҚ ИЖДИЕТИ

Маълумки, бугунги кунда мусика ва санъат мактаблари, урта махсус мусиқий ўқув юр்தлари ҳамда олий ўқув юр்தлари талабалари шу кунгача миллий мусика фольклорининг ижрочилиги бўлиб келибди. Ушбу қўллана ва рисолаига мўҳтоқ эдилар. Ушбу ахборотда «Халқ ижодиети» жамоаси раҳбари Тошқент давлат маданият институтининг асосий халқ чолу жамоалари раҳбари» кафедраси мудири, доцент Урозрай Тошматовнинг «Навроз тароналари» номли ўқув қўлланмаси кўриб қолдим.

— Телевидение Янги йил оқшомида бизни анча ҳушуд этди. Кўрсатувлар хилма-хиллиги, ўзига хослиги, эркинлиги билан ажралиб турди. Бундай иждоий изланиш бундан буйён ҳам давом этадими?

Меросимизга назар

«ШОҲНОМА»ХОН МУСАВВИР

Муҳаммад Мурод Самарқандий XVI асрнинг охирида Самарқандда турган. Билганидан «Шоҳнома»да кўнрақ қизиққан, хусусий муаллимлардан хатлотлик ва китоб наққошлиги бўйича дарс олган. Кейинчалик Улуғбек мадрасасида таълим олиб, илмий маълум ва манқул (диний) ва дунёвий билимлар бўйича яхши савод чиқарган. Мадраса таълимидан сўнг у китоб кўчириш ва уларни рангли суратлар, наққошлар беша билан шуқуладди. Аммо мусавиврининг жонзотлар, хусусан инсон таъқи қўриқини, табиат манзараларни, сарбозлару жанг жараёнларини гоьтада маҳорат билан чица бошлаганини сезган мутаас-

Унинг иждоий меросини топиш ва ўрганишида профессорлар И. Низомиддинов ҳамда М. Ашрафийларнинг хизматлари катта.

Маълумки, тасвирий санъат оламидеа донг таратган Камолддин Бехзоод Хуросону Мовароуннаҳр халқлари тасвирий санъатини янги тараққиёт «қўлчили» олиб чиқди. У кичик ҳажмдаги рангли суратларда табиат тасвири, киборлар суҳбати, қабул маросими, ошқолар учрашуви, дошманлардан боқси мавзусидаги асарларидеа инсон таъқи қўриқини, табиат манзаралари, сарбозлару жанг жараёнларини гоьтада маҳорат билан чица бошлаганини сезган мутаас-

лар академияси Беруний номидаги Шарқшунослик институтида 1811 рақамдаги даст-хат таркибидеа сақланган. Бундан ташқари Муҳаммад Мурод томонидан Саъдийнинг «Гулистон» ва «Бўстон» асарларига чизилган миниатюралари Париж миллий кутубхонасида ҳам мавжуд.

Муҳаммад Мурод Самарқандий XVI асрнинг охирида Самарқандда турган. Билганидан «Шоҳнома»да кўнрақ қизиққан, хусусий муаллимлардан хатлотлик ва китоб наққошлиги бўйича дарс олган. Кейинчалик Улуғбек мадрасасида таълим олиб, илмий маълум ва манқул (диний) ва дунёвий билимлар бўйича яхши савод чиқарган. Мадраса таълимидан сўнг у китоб кўчириш ва уларни рангли суратлар, наққошлар беша билан шуқуладди. Аммо мусавиврининг жонзотлар, хусусан инсон таъқи қўриқини, табиат манзаралари, сарбозлару жанг жараёнларини гоьтада маҳорат билан чица бошлаганини сезган мутаас-

Муҳаммад Мурод Самарқандий XVI асрнинг охирида Самарқандда турган. Билганидан «Шоҳнома»да кўнрақ қизиққан, хусусий муаллимлардан хатлотлик ва китоб наққошлиги бўйича дарс олган. Кейинчалик Улуғбек мадрасасида таълим олиб, илмий маълум ва манқул (диний) ва дунёвий билимлар бўйича яхши савод чиқарган. Мадраса таълимидан сўнг у китоб кўчириш ва уларни рангли суратлар, наққошлар беша билан шуқуладди. Аммо мусавиврининг жонзотлар, хусусан инсон таъқи қўриқини, табиат манзаралари, сарбозлару жанг жараёнларини гоьтада маҳорат билан чица бошлаганини сезган мутаас-

Муҳаммад Мурод Самарқандий XVI асрнинг охирида Самарқандда турган. Билганидан «Шоҳнома»да кўнрақ қизиққан, хусусий муаллимлардан хатлотлик ва китоб наққошлиги бўйича дарс олган. Кейинчалик Улуғбек мадрасасида таълим олиб, илмий маълум ва манқул (диний) ва дунёвий билимлар бўйича яхши савод чиқарган. Мадраса таълимидан сўнг у китоб кўчириш ва уларни рангли суратлар, наққошлар беша билан шуқуладди. Аммо мусавиврининг жонзотлар, хусусан инсон таъқи қўриқини, табиат манзаралари, сарбозлару жанг жараёнларини гоьтада маҳорат билан чица бошлаганини сезган мутаас-

Муҳаммад Мурод Самарқандий XVI асрнинг охирида Самарқандда турган. Билганидан «Шоҳнома»да кўнрақ қизиққан, хусусий муаллимлардан хатлотлик ва китоб наққошлиги бўйича дарс олган. Кейинчалик Улуғбек мадрасасида таълим олиб, илмий маълум ва манқул (диний) ва дунёвий билимлар бўйича яхши савод чиқарган. Мадраса таълимидан сўнг у китоб кўчириш ва уларни рангли суратлар, наққошлар беша билан шуқуладди. Аммо мусавиврининг жонзотлар, хусусан инсон таъқи қўриқини, табиат манзаралари, сарбозлару жанг жараёнларини гоьтада маҳорат билан чица бошлаганини сезган мутаас-

